

در شهرستان بجنورد؛

وام ازدواج؛ عروس ۱۰ساله و داماد ۳۷ ساله را پای سفره عقد نشاند

کودک همسری آغازی تلخ برای تنهایی و دوران پذیرش مسئولیت های مختلف زندگی در اوج بی تجربگی است.

به گزارش پرسون؛ کودک همسری، ازدواج دختران در سن بسیار پایین با مردان بسیار بزرگ تر از آن هاست. اگر چه ازدواج پسر ۱۵ ساله با زن میان سال کودک همسری محسوب می شود اما شایع ترین مورد ازدواج دختران کم سن با مردانی است که به صورت غیرمتعارف از آن ها بزرگ تر هستند.

کودک همسری ریشه در فرهنگ دارد و در برخی مناطق بر حسب سنت و آداب و رسوم قدیمی همچنان فرزندان شان را به افراد بسیار بزرگ تر از آن ها می دهند.

از سوی دیگر یکی از مهم ترین علت های کودک همسری را می توان ضعف اقتصادی برشمرد. برخی قربانیان کودک همسری، انزوا و گوشه گیری را پیامد این پیوند نامبارک می دانند و می گویند: با همسر خود تفاهم ندارند و پس از گذشت یک یا ۲ سال از یکدیگر طلاق می گیرند.

یکی از روستانشینان بجنوردی که با مردی ۲۷ سال بزرگ تر از خودش ازدواج کرده بود، قصه زندگی اش را این گونه تعریف می کند: خانواده ام با فقر شدید دست و پنجه نرم می کردند و وقتی از یکی از روستاهای اطراف خواهران مردی ۳۷ ساله که همسرش فوت کرده بود، مرا برای ازدواج با برادرشان انتخاب کردند، پدرم پاسخ مثبت داد.

وی با بیان این که سنم در هنگام ازدواج ۱۰ سال بود، یادآور می شود: پس از قبول شرط پدرم مبنی بر این که وام ازدواج را او دریافت کند، با وجود نارضایتی ام مرا پای سفره عقد نشاندند.

او با بیان این که ازدواج در سنین کم در منطقه ما رواج زیادی دارد و اگر دختری در روستاهای اطراف مان مقطع ابتدایی را به پایان برساند اما شوهر نکند به او انگ «ترشیدگی» می زنند! او تصریح می کند: بیشتر انگیزه دوستانم که قربانیان کودک همسری هستند، در همان سال های آغاز زندگی مشترک فروکش می کند؛ آن ها بیشتر به خاطر پوشیدن لباس عروس و جشن و سروری که برپا می شود، شوق ازدواج دارند.

او می گوید: بارها پیش آمده که دختری در سنین ۱۲ تا ۱۵ سال بیوه شده یا طلاق گرفته است، البته در این صورت نگاه های سنگینی را تحمل می کند و در کنار آن باید تنهایی را نیز تجربه کند زیرا رفت و آمد با زن مطلقه از دیدگاه بقیه روی خوشی ندارد.

یک روان شناس اولین پیامد کودک همسری را باز ماندن از تحصیل می داند و می گوید: حتی اگر ۲ فرد نابالغ به عقد یکدیگر دربیایند، نخستین تاثیر منفی روی زندگی آنان بازماندن از تحصیل است زیرا دختر و پسرهایی که در سنین دبیرستان یا کمتر با یکدیگر ازدواج می کنند، برای کسب درآمد باید وارد بازار کار شوند.

«مریم رضایی کوشکی» با اشاره به دلایل برخی خانواده ها برای ازدواج فرزندشان در سن پایین معتقد است: ازدواج دختر در سنین کودکی نه تنها از هزینه های خانوار کم می کند بلکه سود و منفعت مادی و اقتصادی را برای خانواده به دنبال دارد. وی اضافه می کند: در زمینه علل اجتماعی و فرهنگی هم می توان به بحث سنت، عرف و رسم اشاره کرد. برای مثال در برخی مناطق تصور والدین بر این است که ازدواج می تواند سپر محافظتی دختران باشد.

وی اضافه می کند: علاوه بر سنت و عرف، کلیشه های جنسیتی نیز در این زمینه موثر هستند. نگاه های جنسیتی و فرمانبردارانه به دختران سبب می شود برخی مردان در سنین بالا تمایل به ازدواج با دختران کم سن داشته باشند که نتیجه این امر به وجود آمدن پاره های از پیامدها و آسیب هاست.

او با اشاره به این که دخترانی که در سنین کودکی ازدواج می کنند، در معرض خطر خشونت فیزیکی قرار دارند و ممکن است مواجهه با این خشونت برای آن ها مشکلات متعددی را ایجاد کند، می گوید: زن و شوهرها به خاطر اختلاف سنی، از نظر قدرت و توان بدنی مساوی نیستند.

این روان شناس معتقد است: ازدواج در سنین پایین باعث می شود فرد در مهارت های شخصی و اجتماعی پیشرفت زیادی نکند و از خودش شناخت و درک کاملی نداشته باشد. یک جامعه شناس هم یادآور می شود: طبق ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی عقد و نکاح دختر قبل از رسیدن به سن ۱۳ سال تمام شمسی و پسر قبل از رسیدن به سن ۱۵ سال تمام شمسی منوط به اذن ولی به شرط رعایت rlm& مصلحت است.

«امان ا... رضایی» با بیان این که تاکنون موارد زیادی بوده که بدون چنین مصلحتی صیغه rlm& عقد جاری شده و با مخالفت rlm& های عمومی و مدنی بسیاری همراه بوده است، هشدار می دهد: وضعیت کودک همسری در برخی استان rlm&ها از مرز هشدار گذشته و اگر تدابیر لازم درخصوص دریافت وام ازدواج لحاظ نشود، وضعیت از چیزی که هست، بدتر خواهد شد.

او آثار سوء روانی و عاطفی را یکی از تأثیرات مخرب ازدواج در کودکی می داند.

این جامعه شناس معتقد است: در واقع با چنین ازدواجی، کودک به نوعی از دوران کودکی خود فاصله می گیرد و ارتباطش با خانواده و دوستانش قطع می شود. مسئولیت زندگی مزید بر علت و فعالیت اش محدود به امور خانه و بچه داری و این امر منجر به افسردگی و اضطراب در وی می شود.

در همین حال، مدیر کل ثبت احوال خراسان شمالی، از ثبت ۴ هزار و ۲۵۵ واقعه ازدواج و ۹۳۸ واقعه طلاق از ابتدای فروردین تا پایان مرداد امسال در استان خبر می دهد. «علی زاهدی نیا» مدیرکل ثبت احوال خراسان شمالی بیان کرد: از ۴ هزار و ۲۵۵ واقعه ازدواج طی امسال، ۳ هزار و ۵۳۰ واقعه شهری بوده و ۷۲۵ واقعه روستایی است. همچنین از ۹۳۸ واقعه طلاق طی امسال، ۸۶۸ واقعه شهری و ۷۰ واقعه روستایی است.

وی می افزاید: تعداد ازدواج های ثبت شده بر حسب گروه های سنی ۵ ساله زوجه در زمان ازدواج در گروه های سنی ۱۵ تا ۱۹، ۲۰ تا ۲۴، ۲۵ تا ۲۹ سال به ترتیب ۱۴۹۸، ۹۷۱ و ۵۰۹ واقعه و بر حسب گروه های سنی ۵ ساله زوج در زمان ازدواج در گروه های سنی ۲۰ تا ۲۴، ۲۵ تا ۲۹ و ۳۰ تا ۳۴ سال به ترتیب ۱۶۴۳، ۱۲۷۸ و ۵۶۶ واقعه است.

این در حالی است که تعداد طلاق های ثبت شده بر حسب گروه های سنی ۵ ساله زوجه در زمان طلاق در گروه های سنی ۲۰ تا ۲۴، ۲۵ تا ۲۹ و ۳۰ تا ۳۴ سال به ترتیب ۱۹۵، ۱۹۹ و ۱۸۷ مورد و بر حسب گروه های سنی ۵ ساله زوج در زمان طلاق در گروه های سنی ۲۵ تا ۲۹، ۳۰ تا ۳۴ و ۳۵ تا ۳۹ سال به ترتیب ۲۵۶، ۲۳۲ و ۱۵۲ مورد در دفاتر به ثبت رسیده است.

بنابراین بیشترین فراوانی ازدواج در بین زنان به گروه سنی ۱۵ تا ۱۹ سال و در بین مردان به گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ سال اختصاص می یابد. بیشترین فراوانی طلاق نیز در بین مردان و زنان در گروه سنی ۲۵ تا ۲۹ سال است.